

ØSTERSØENS SKAT

Opdage · Lege · Lære

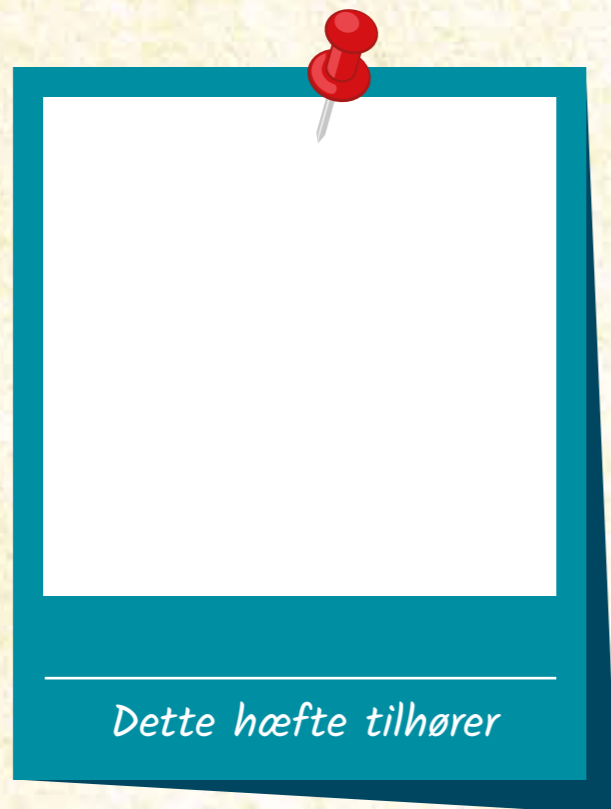

Interreg
Deutschland - Danmark

EUROPEAN UNION

Dette hæfte tilhører

Tyskland og Danmark har en attraktiv og økologisk værdifuld fælles arv: den vestlige del af Østersøen. Denne fælles skat betyder: et lovende potentiale, som kan give den fascinerende kulturelle og naturlige arv en merværdi inden for turismen, og et fælles ansvar for at beskytte og bevare denne værdi for kommende generationer.

Kolofon

Udgiver: Tourismus-Agentur Lübecker Bucht AöR
Strandallee 134, 23683 Scharbeutz (Tyskland)
www.luebecker-bucht-ostsee.de

Konception & tekst: Christian Rogge og Katharina Volpp (Tourismus-Agentur Lübecker Bucht AöR)
Heike Köster og Franziska Gehrts (ART & DESIGN)

Design & illustrationer: Rolf Köster og Franziska Gehrts (ART & DESIGN)

Tryk og papir: Druckerei Mehlis GbR
Circlesilk Premium White, Recycling-Bilderdruck af 100 % genbrugspapir, FSC-certificeret og udmærket med EU-Ecolabel (omslag)
CircleOffset Premium White, Recycling-Offsett af 100 % genbrugspapir, FSC-certificeret og udmærket med det tyske miljømærke „Blå engel“ og EU-Ecolabel (indersider)

Finansiel støtte: Dette informationshæfte blev udviklet i forbindelse med Interreg 5a Deutschland-Danmark projektet UNDINE II og støttes med midler fra den Europæiske Fond for Regionaludvikling. Informationer om projektet UNDINE II finder du på www.undine-baltic.eu. Få mere at vide om Interreg Deutschland-Danmark på www.interreg5a.eu.

Alle oplysninger er givet uden ansvar, og der tages forbehold for ændringer. Ophavsretten til informationshæftet inklusive tegningerne ejes af Tourismus-Agentur Lübecker Bucht. Enhver for form offentliggørelse uden forudgående skriftligt samtykke fra Tourismus-Agentur Lübecker Bucht er forbudt.

ØSTERSØENS SKAT

Jeg er Undine, det lille vandspøgelse, og leder efter Østersøens skat.

Kom med mig og min bedste ven, nålefisken, og tag med os på rejse ned i Østersøens dyb.

På vej til skatten vil du møde havets beboere, opdage meget nyt, finde billeder, du kan farvelægge, og spændende spil, samtidig med at du kan lære en hel del.

Også på www.undine-baltic.eu finder du mange billeder og flere sjove fakta!

Jeg har altid min vandtætte mobil på mig, så jeg kan lave billeder. Således har jeg altid dejlige minder om mine eventyr og kan dele dem med mine venner. Og hvis jeg vil vide mere om mine venner, så scanner jeg de QR-koder, som du kan se på de følgende sider. Så find du også din mobil frem, eller spørg mor og far. Og så starter vi!

God fornøjelse med skattejagten!

Jeres Undine

Nålefiske...

er søde som små søheste - afslappede, magelige og gerne drømmende.

Scan mig!

Undine spørger muslingerne: „Hej, ved I, hvor Østersøens skat ligger?“
Hjertemuslingen råber: „Skatten ligger i øst, hvor det altid er lyst om morgenen!“
Herpå svarer sandmuslingen: „Dit fæhoved, der er skatten ikke. I Østen stiger solen op!“

Hjertemuslinger...

er sandmuslingernes små brødre - med stort hjerte og finrippet skal.

Sandormen Sandro borer sig op af jorden og siger: „En skat? Så spørg hellere goplerne. De ved altid lidt mere.“

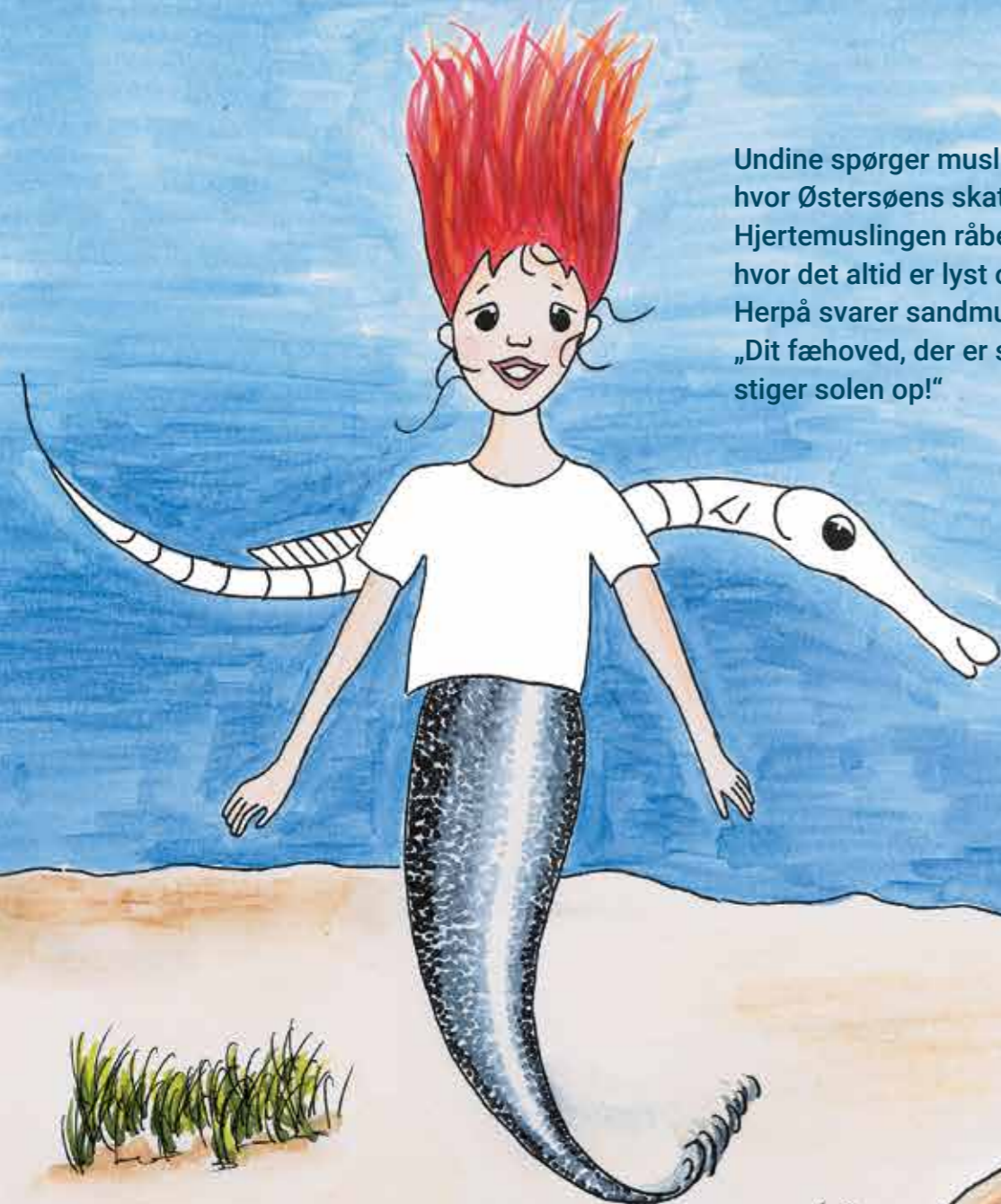
Sandorme...

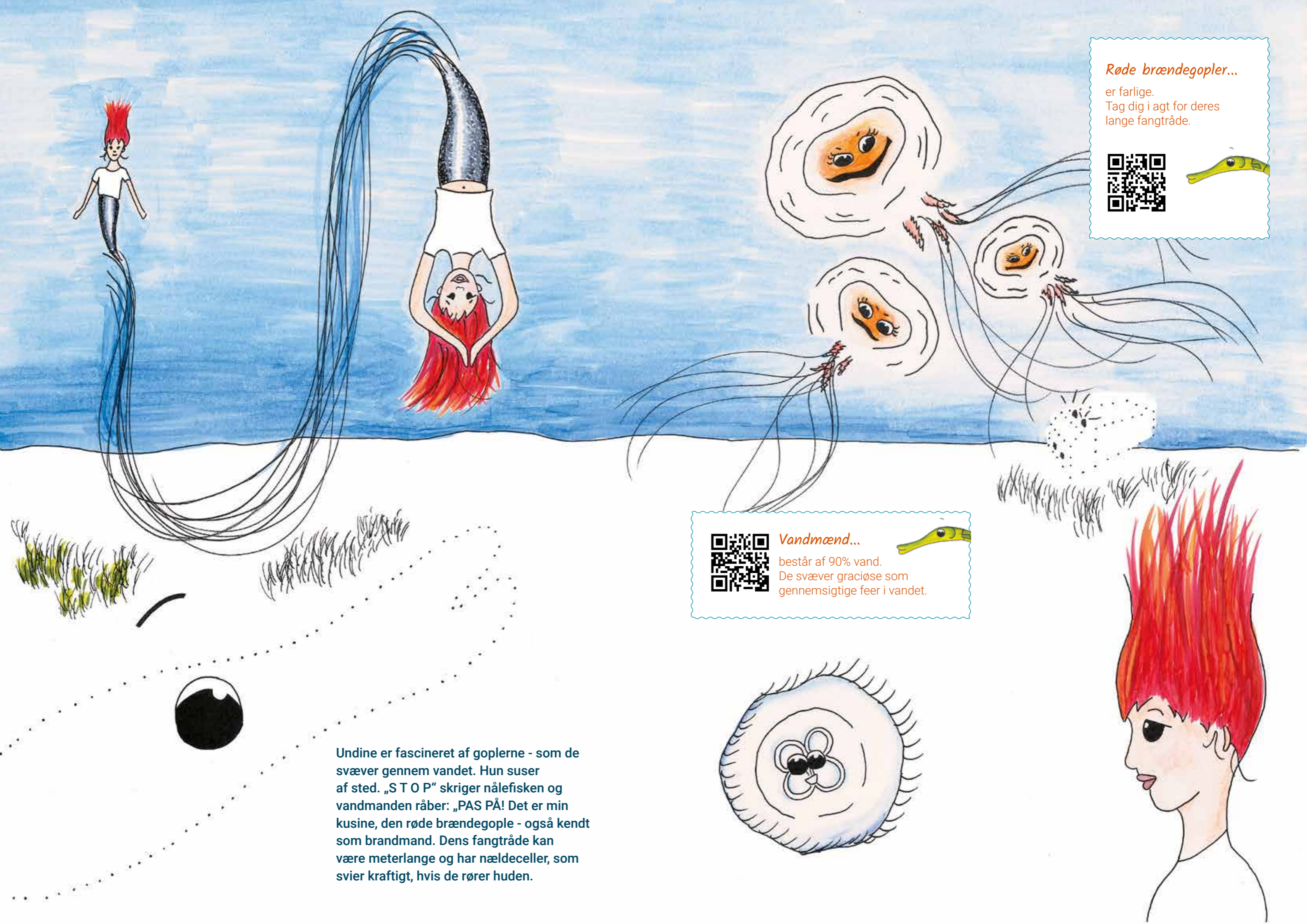
er superædere og laver gerne små, spagettiformede sandbunker.

Sandmuslinger...

er storesøstre til hjertemuslingerne - med glat skal og storkæftet.

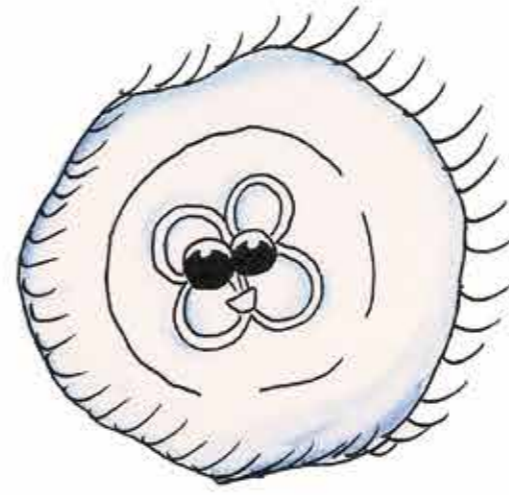
Røde brændegopler...
er farlige.
Tag dig i agt for deres
lange fangtråde.

Vandmænd...
består af 90% vand.
De svæver graciøse som
gennemsigtige feer i vandet.

Undine er fascineret af goplerne - som de svæver gennem vandet. Hun suser af sted. „S T O P“ skriger nålefisken og vandmanden råber: „PAS PÅ! Det er min kusine, den røde brændegoppe - også kendt som brandmand. Dens fangtråde kan være meterlange og har nældeceller, som svier kraftigt, hvis de rører huden.

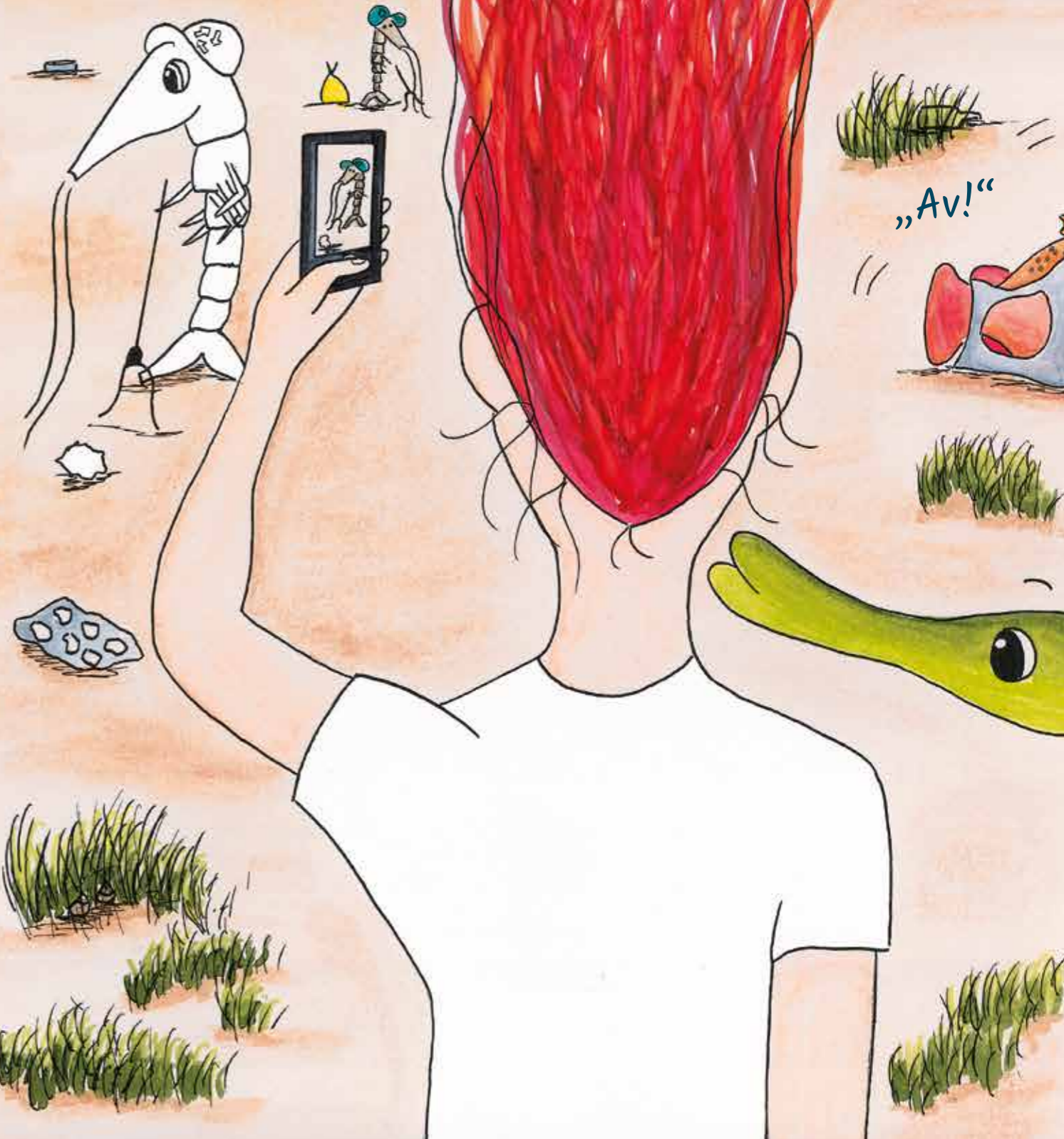
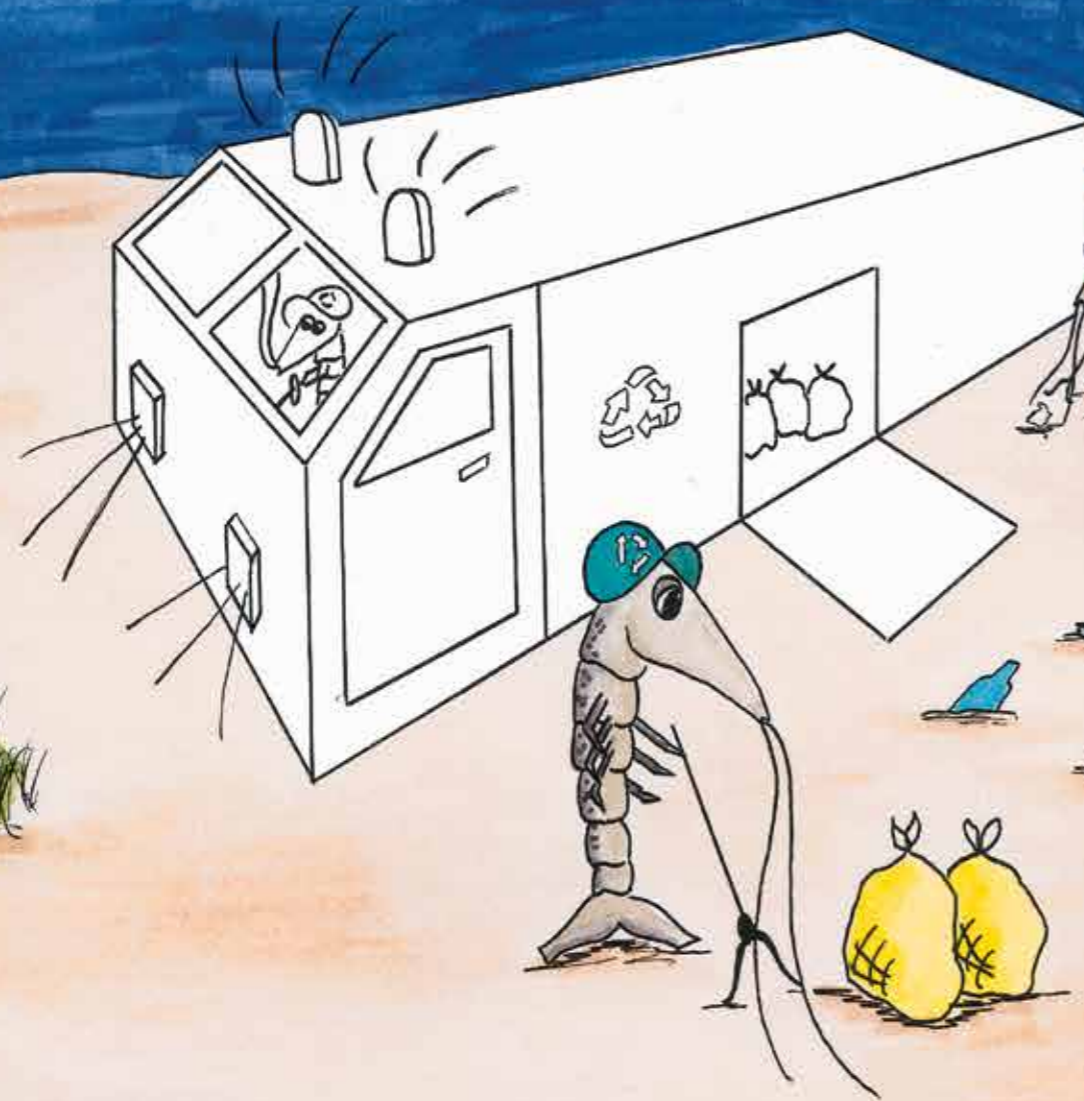
Undine iagttager de flittige hesterejer og spørger: „Hvad er det I gør med dette sjove køretøj?“

Hesterejerne svarer: „Vi er Østersøens flittige skraldemænd og prøver på at indsamle alt det affald, som menneskene smider i havet.

Det er så møjsommeligt. Og vi ved ikke, hvor vi skal opbevare det. Det er bare for meget, og det tager for lang tid, indtil affaldet er forsvundet. Løsn gåden foruden og du kan se, hvor lang tid det tager naturen at nedbryde affald.

Hesterejer...

er hurtige og iagttager gerne deres omgivelser godt skjulte om natten.

50 år

10-20 år

450 år

to-go bæger

plastflaske

plastpose

Stenbidere...

har udstående øjne og store læber. Den klodsede krop er besat med pigge.

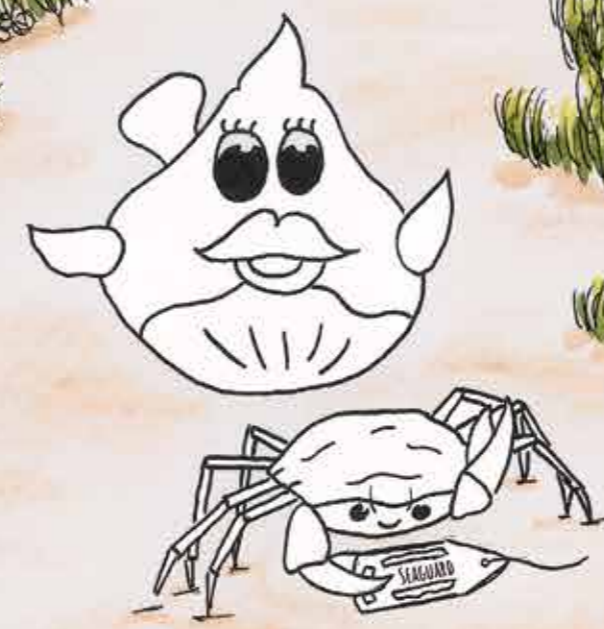

Strandkrabben...

løber sideværts. Mistede ben vokser igen.

Undine råber: „Åh nej! Den arme stenbider er blevet fanget i affaldet.“ Lynhurtigt kommer strandkrabben susende og siger: „Det er også allerede sket for mig, og jeg har derved mistet et ben. Derfor er jeg blevet seaguard og hjælper nu havets beboere.“ Med sine kraftige kløer befrier den hurtigt stenbideren.

Torsken Georg er allerede meget gammel og ved bestemt, hvor skatten er. Han har gemt sig tre gange mellem sine venner. Hjælp Undine med at finde ham.

Sortmundene kutlinger...

er vandret ind i Østersøen gennem Skagerrak. Finder du indvandrerer med sin bagage?

Strandsnegle...

er langsomme og altid meget sultne.

Puha - hvad var det dog for en vrimmel.
Undine råber: „Hej Georg, dejligt at se dig.
Ved du, hvor vi kan finde Østersøens skat?
Georg svarer: „Selvfølgelig! Den ligger nede i dybet og er meget,
meget tung. Kun søstjerneerne kan komme derned og
hente den op med deres stærke arme.“

Torsk...

kan blive op til 150 cm
lange og veje mere
end 50 kg.

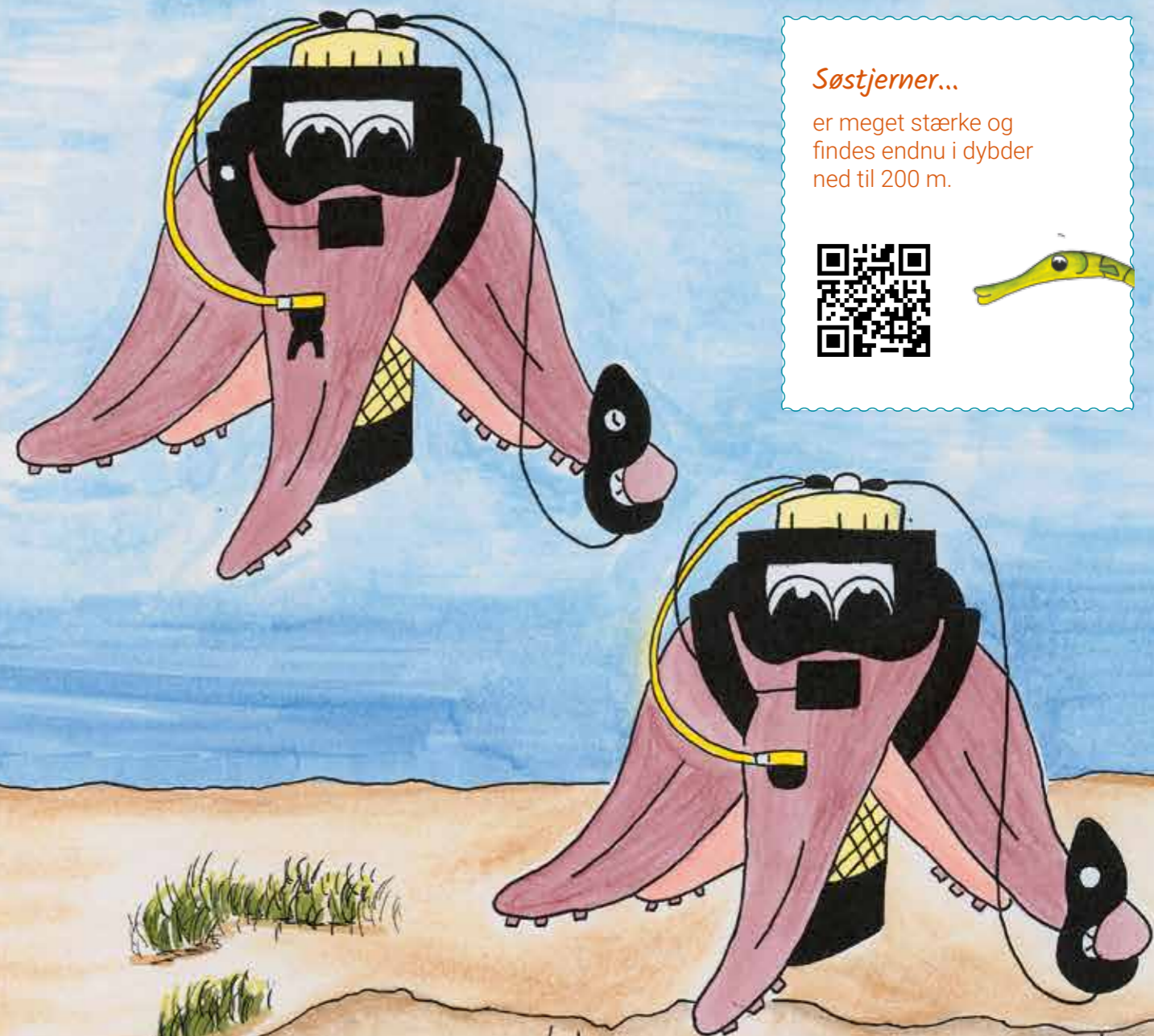
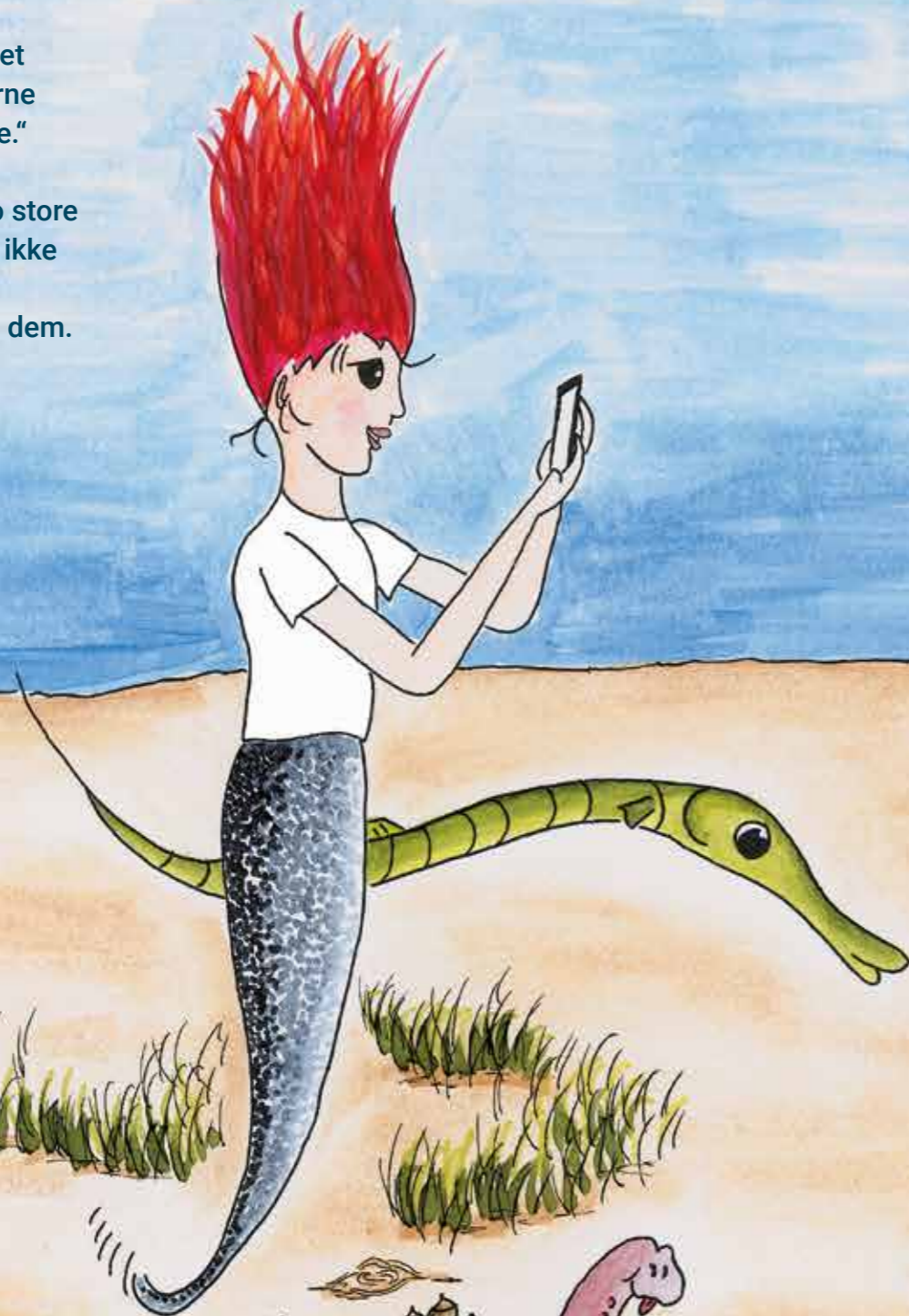
Søstjernernes dykkelærer sender sine
elever længere ned til Østersøens bund.
På klipperne kan man se skyggen af
søstjernernes dykkelærer. Find ud af,
hvilken skygge der er den rigtige.

Undine råber: „JUHU!
Søstjernedykkerne har
fundet en kiste. Det må være
Østersøens skat.“
Sandro siger: „Hvor er det
godt, at søstjernedykkerne
kan løfte den tunge kiste.“

Se omhyggeligt på de to store
søstjernedykkere. De er ikke
ens. Find de seks fejl,
og tegn en ring omkring dem.

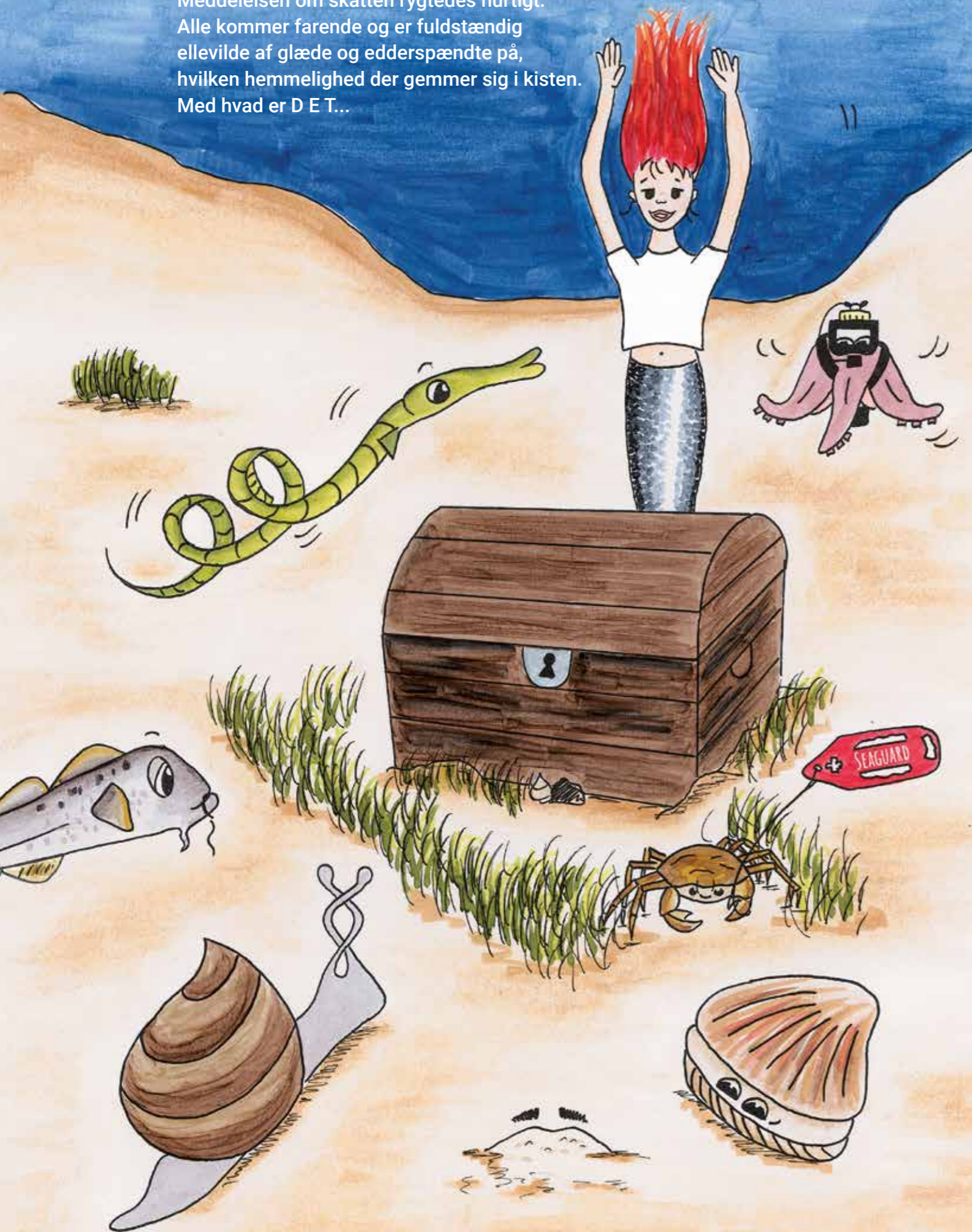

Søstjerner...

er meget stærke og
findes endnu i dybder
ned til 200 m.

Meddelelsen om skatten rygtedes hurtigt. Alle kommer færende og er fuldstændig ellevilde af glæde og edderspændte på, hvilken hemmelighed der gemmer sig i kisten. Med hvad er D E T...

... kisten er T O M!

Pighvarer...

har øjnene på højre side af kroppen og en stor mund. Forbind prikkerne med hinanden.

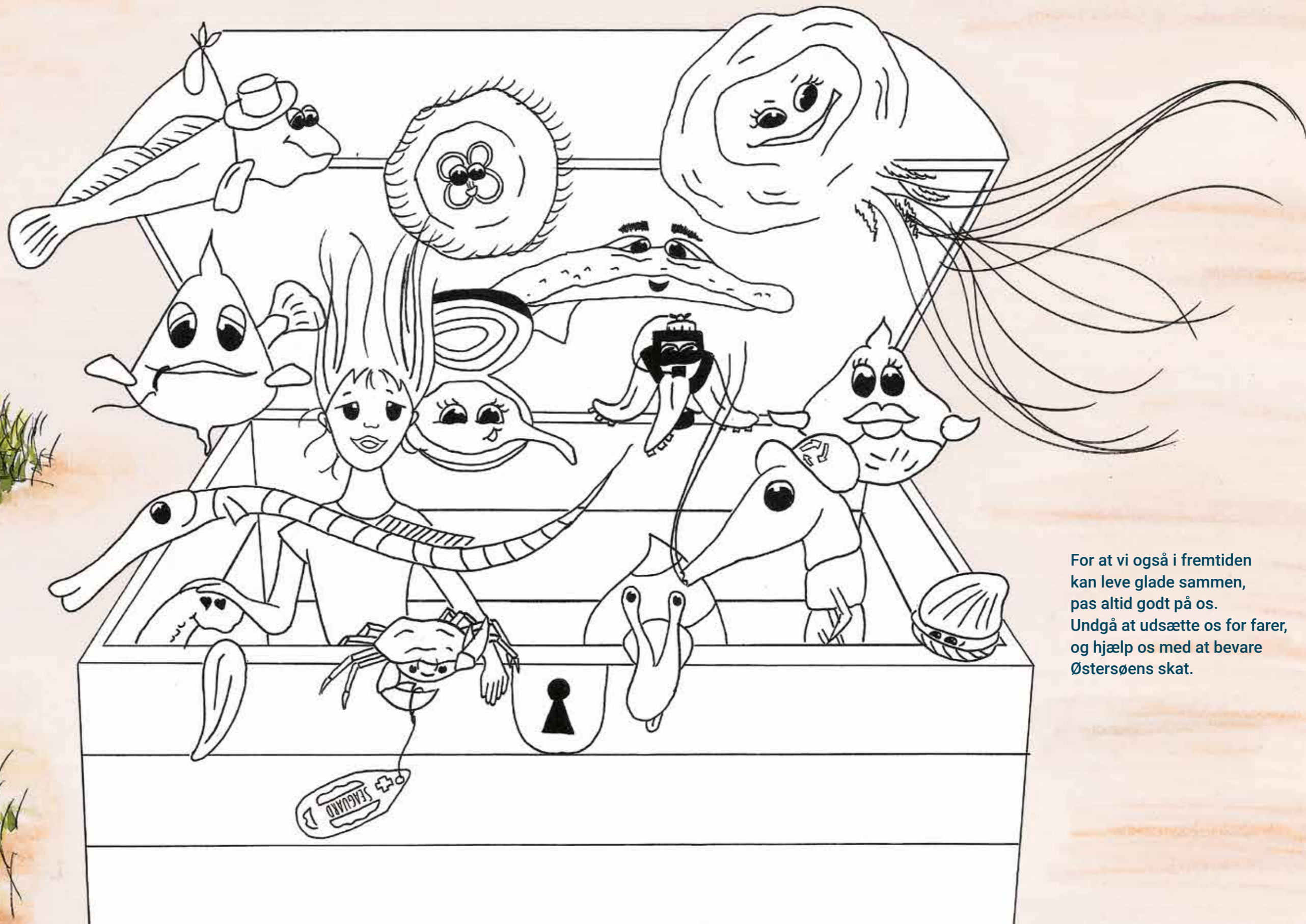

Pludseligt bevæger bunden sig, sand hvirvles op, og den gamle pighvar kommer svævende. Han griner og siger: „Mine kære, selvfølgelig er kisten tom. Fordi...

VI ER ØSTERSØENS SKAT

... vi beboere, som lever under vandoverfladen i et enestående økosystem, er så vidunderlige at se på. Vores mangfoldighed er så storartet og så meget mere værd end en guldskat."

Kære børn, Østersøen er vores hjemstavn. Vi glæder os, hvis du er nysgerrig og iagttager os. Undervandsverdenen er et enestående livsrum. Også du kan hjælpe med til at beskytte det.

For at vi også i fremtiden kan leve glade sammen, pas altid godt på os. Undgå at udsætte os for farer, og hjælp os med at bevare Østersøens skat.

Hvem ved det?

- Hvem hjalp stenbideren i en snæver vending?
A Den sortmundede kutling
B Vandmanden
C Strandkrabben
- Hvor mange strandsnegle kan du finde på myldre billedet?
A 7
B 9
C 5
- Hvor mange dyr har du lært at kende i alt?
A 14
B 12
C 16

Løsning: 1C, 2B, 3A

4 gode råd

- Tag dit affald med hjem igen eller smid det i affaldsbeholderne, ellers kommer det i havet.
- Gå ikke op i klitterne og lad planterne stå, de beskytter kysterne.
- Håndter forsigtigt med havets dyr og lad dem blive i vandet, så de ikke dør (f.eks. søstjerner, gopler, ...).
- Tag ikke noget to-go bæger næste gang, medbring i stedet for dit eget krus.

Løsninger spil

Forbindelsesspil side 8

Skyggespil side 15

Fejlsøgning side 17

Søgspil Georg side 12 og 13

Lübeckerbucht

STRAND DEINES LEBENS

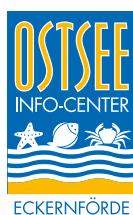

VORDINGBORG
KOMMUNE

GEOBYTES

GEO MEDIEN
www.geomedien.de

Bund für
Umwelt und
Naturschutz
Deutschland

**NATUR
TURISME** I/S

